

13.02.2019

Ärende/20

§ 53

Den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen om en musei-spårvagnslinje

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Björn Månsson och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden inrättar en museispårvagnslinje för att trafikera till exempel på rutten Salutorget–Linjerna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till givna utlåtanden och konstaterar att det för tillfället inte är möjligt att inleda museitrafik. Museitrafik skulle ta upp mycket av HST:s förar-, underhålls- och förvaringskapacitet, som behövs för att hålla igång den normala linjetrafiken.

Staden har börjat utreda hur det nuvarande Spåramuseet skulle kunna utvecklas till ett museum för stadstrafik och hur museitrafik skulle kunna ordnas i framtiden. Utredningsarbetet görs under ledning av kultur- och fritidssektorn i samarbete med HST och utomstående parter i staden, bland annat Oy Stadin Ratikat Ab.

HST har i slutet av år 2018 överlåtit ett antal gamla spårvagnar för viss tid till olika aktörer, så att dessa ska kunna återanvända vagnarna på

13.02.2019

Ärende/20

ett sätt som stöder stadskulturen. En del av de vagnar som tas ur trafik kan vid behov iståndsättas för användning i museitrafik, ifall staden på basis av ovan nämnda utredningar senare fattar beslut om att inrätta en museispårvagnslinje.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Motion av ledamoten Björn Månsson

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 14.01.2019 § 19

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.12.2018 § 237

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yhtyy Liikennelaitoksen johtokunnan 8.11.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa, että tällä hetkellä valmiuksia aloittaa ns. museoliikennettä ei ole. Museoliikenteen järjestämismahdollisuuksia on syytä kuitenkin tulevaisuudessa tutkia, koska liikennöivät museovaunut rikastuttavat monin tavoin kaupunkielämää. Raitiovaunut ovat yksi Helsingin symboleista, yhtä olennainen osa Helsingin kaupunkikuvaa kuin Tuomiokirkko tai Havis Amandan patsas – Helsinkiä on vaikea kuvitella ilman raitiovaunuja. Museovaunujen liikennöinnistä on saatu maistiaisia jo, kun HKL:n kanssa yhteistyössä toimiva Stadin Ratikat Oy on kunnostanut liikenteeseen museovaunuja sekä vuokrannut niitä erilaisiin yksityistapahtumiin ja yleisöajeluihin.

Kaupunki on juuri käynnistämässä KUVA-toimialan vetämänä selvitystä siitä, miten tulevaisuudessa, 2020-2030-luvulla, voitaisiin ratkaista sekä nykyisen Ratikkamuseon kehittäminen kaupunkiliikennemuseoksi että museoliikenne HKL:n tai Stadin Ratikoiden kalustolla ja lisäksi kaupunginmuseon kokoelmissa olevien raitiovaunujen ja muiden ajoneuvojen sekä liikenne-esineistön säilyttämisen ja hoidon kysymykset.

HKL:n 1930-luvulta lähtien kartuttama kokoelma siirtyi vuonna 1993 kaupunginmuseolle. Aikaisemmin Vallilan varikolla toiminut raitioliikennemuseo avattiin tuolloin uudistettuna Töölön raitiovaunuhalleilla osana Helsingin kaupunginmuseota. Kaupunginmuseon kokoelmissa on kaikkiaan 14 raitiovaunua, kolme linja-autoa ja kaksi johdinautoa sekä merkittävä määrä joukko- ja kaupunkiliikenteestä kertovaa aineistoa, tuoreimpana hankintana uusin kaupunkipyörä eli ns. Alepa-pyörä. Kokoelmien raitiovaunuista kuusi keskeisintä on tällä hetkellä Töölössä sijaitsevassa elämyksellisessä Ratikkamuseossa, jossa museovieraiden on mahdollista päästä myös kolmen vanhan vaunun sisälle kokemaan niiden ainutlaatuinen tunnelma. Kaupunginmuseolla ei ole mahdollisuutta pitää kokoelmiin kuuluvia raitiovaunuja ajokuntoisina. Museoliikenteen järjestäminen edellyttää huomattavasti vaunujen museointia laajempia huolto-, kuljettaja- ja varikkoresursseja.

Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa etsitään yhteistyössä HKL:n, Stadin ratikoiden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa toimintamallia, jossa museoraitiovaunulinja voitaisiin toteuttaa esimerkiksi uuden koko kaupunkiliikenteestä kertovan museon yhteydessä. Selvityksessä tulee ottaa huomioon HKL:n muutoksessa olevien varikkojen tarjoamat mahdollisuudet. Lisäksi lautakunta toteaa, että julkiseen liikenteen historia kuuluu lisäksi Helsingin kaupunginmuseon valtakunnalliseen kulttuuriperinnön tallennusvastuualueeseen, josta tulee huolehtia. Kyse on monipuolisesta ja elävästä osasta koko pääkaupungin ja Suomen tarinaa.

Esittelijä

13.02.2019

Ärende/20

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.11.2018 § 154

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Björn Månssonin aloitetta perustaa museoraitiovaunulinja liikennöimään esimerkiksi Kauppatorin ja Linjojen välillä.

HKL näkee, että tällä hetkellä valmiuksia aloittaa museoliikennettä ei ole. HKL on ainoa raitiliikenteen liikenneluvan haltija, ja museoliikenne veisi runsaasti sekä kuljettaja-, huolto- että säilytysresursseja, mikä olisi pois linjaliikenteen operoinnista.

Aloitteessa esitetyn mukaisesti museoliikenteen järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa on kuitenkin syytä tutkia. Helsingin kaupunki onkin jo käynnistänyt Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vetämän hankkeen, jossa selvitetään asiaa. Mikäli raitiovaunujen museointia tai museoliikenteen järjestämistä tullaan edistämään, tulee Helsingin kaupungilla olla valmius tukea hanketta taloudellisesti.

Valtuustoaloitteessa viitataan HKL:n tekemään päätökseen luovuttaa vanhoja, liikennekäytöstä poistettuja raitiovaunuja uusiokäyttöön hankemusten perusteella sekä päätökseen luopua tulevaisuudessa Vallilan ja myöhemmin Töölön varikoista varikoiden uudistamisen yhteydessä.

HKL:n luovuttamat vanhat raitiovaunut eivät pääsääntöisesti enää sovellu liikennekäyttöön, mikä on yksi syy vaunuista luopumiseen. Osa vaunuista on kuitenkin kunnostettavissa tarvittaessa juuri museoliikenteen tarpeisiin. Tämä on luovuttamisen yhteydessä huomioitu niin, että osa vaunuista tullaan luovuttamaan vastaanottajille määräaikaaisesti, mikäli Helsingin kaupunki tulevaisuudessa haluaa aloittaa museoliikenteen tai perustaa nykyistä laajemman raitiovaunumuseon esimerkiksi jommallekummalle käytöstä poistuvalla raitiovaunuvarikolle.

Utlåtande om Björn Månssons och 15 andra undertecknades initiativ till att inrätta en museispårvagnslinje till exempel mellan Salutorget och Linjerna

13.02.2019

Direktionen för Helsingfors affärsverk trafikverket beslutar ge stadsstyrelsen följande utlåtande angående fullmäktigeledamoten Björn Månssons initiativ till att inrätta en museispårvagnslinje som skulle trafikera till exempel mellan Salutorget och Linjerna.

HST anser att det för närvarande inte föreligger förutsättningar för att inleda museitrafik. HST är det enda som innehar ett trafiktillstånd till spårvägstrafik, och museitrafiken skulle sluka mycket förar-, service- och förvaringsresurser från bedrivandet av linjetrafiken.

I enlighet med det som föreslås i initiativet är det dock skäl att undersöka möjligheterna till museitrafik i framtiden. Helsingfors stad har redan inlett ett projekt där frågan utreds. Projektet leds av Kultur- och fritidssektorn. Om deponering av spårvagnar på museum eller ordnande av museitrafik ska främjas, ska Helsingfors stad ha beredskap att ekonomiskt stödja projektet.

I fullmäktigeinitiativet hänvisas till HST:s beslut att överlåta gamla, avställda spårvagnar för återanvändning utifrån ansökningar samt beslutet att i framtiden avstå från depåerna i Vallgård och senare i Tölö i samband med att depåerna förnyas.

De gamla spårvagnar som HST överlåtit lämpar sig i regel inte längre för att användas i trafiken, vilket är en av orsakerna till att man avstått från dem. En del vagnar kan emellertid vid behov sättas i stånd för just museitrafikens behov. Detta har beaktats i samband med överlåtelsen så att man kommer att överlåta en del vagnar till mottagarna för en viss tid, ifall Helsingfors stad i framtiden vill inleda museitrafik eller grunda ett större spårvagnsmuseum än det nuvarande till exempel på någondera av de depåer som tas ur bruk.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi